

Downloaded via the EU tax law app / web

Wydanie tymczasowe

WYROK TRYBUNA?U (pierwsza izba)

z dnia 6 wrze?nia 2018 r.(*)

Odes?anie prejudycjalne – Zabezpieczenie spo?eczne – Rozporz?dzenie (WE) nr 987/2009 – Artyku? 5 i art. 19 ust. 2 – Pracownicy delegowani do pa?stwa cz?onkowskiego innego ni? pa?stwo cz?onkowskie, w którym pracodawca normalnie prowadzi sw? dzia?alno?? – Wydanie przez pa?stwo cz?onkowskie pochodzenia za?wiadcze? A 1 po uznaniu przez przyjmuj?ce pa?stwo cz?onkowskie, ?e pracownicy podlegaj? jego systemowi zabezpieczenia spo?ecznego – Opinia komisji administracyjnej – Nieprawid?owe wydanie za?wiadcze? A 1 – Stwierdzenie – Charakter wi???cy i skutek wsteczny tych za?wiadcze? – Rozporz?dzenie (WE) nr 883/2004 – W?a?ciwe ustawodawstwo – Artyku? 12 ust. 1 – Poj?cie osoby „wys?anej, by zast?pi? inn? osob?”

W sprawie C?527/16

maj?cej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, z?o?ony przez Verwaltungsgerichtshof (trybuna? administracyjny, Austria) postanowieniem z dnia 14 wrze?nia 2016 r., które wp?yn??o do Trybuna?u w dniu 14 pa?dziernika 2016 r., w post?powaniu:

Salzburger Gebietskrankenkasse,

Bundesminister für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz,

przy udziale:

Alpenrind GmbH,

Martin-Meat Szolgáltató és Kereskedelmi Kft,

Martimpex-Meat Kft,

Pensionsversicherungsanstalt,

Allgemeine Unfallversicherungsanstalt,

TRYBUNA? (pierwsza izba),

w sk?adzie: R. Silva de Lapuerta, prezes izby, C.G. Fernlund, J.C. Bonichot, S. Rodin i E. Regan (sprawozdawca), s?dziowie,

rzecznik generalny: H. Saugmandsgaard Øe,

sekretarz: M. Ferreira, g?ówny administrator,

uwzgl?dniaj?c pisemny etap post?powania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 28 wrze?nia 2017 r.

rozwa?ywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Salzburger Gebietskrankenkasse przez P. Reichela, Rechtsanwalt,
- w imieniu Alpenrind GmbH przez R. Haumera oraz W. Bergera, Rechtsanwälte,
- w imieniu Martimpex-Meat Kft i Martin-Meat Szolgáltató és Kereskedelmi Kft przez U. Salburga oraz G. Simonfaya, Rechtsanwälte,
- w imieniu rządu austriackiego przez G. Hessego, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu belgijskiego przez L. Van den Broeck oraz M. Jacobs, działające w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu czeskiego przez M. Smolka, J. Vlášila, J. Pavliša oraz O. Švába, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu niemieckiego przez T. Henzega i D. Klebsa, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Irlandii przez L. Williams, G. Hodge, J. Murray, E. Creedon, A. Joyce'a oraz N. Donnelly'ego, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu francuskiego przez C. David, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu węgierskiego przez M. Fehéra, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu polskiego przez B. Majczynę, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez M. Malczewską, adwokat,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez B.R. Killmanna oraz D. Martina, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 31 stycznia 2018 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni, po pierwsze, art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. 2004, L 166, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2013, L 188, s. 10), zmienionego rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1244/2010 z dnia 9 grudnia 2010 r. (Dz.U. 2010, L 338, s. 35) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 883/2004”), a po drugie, art. 5 i art. 19 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 (Dz.U. 2009, L 284, s. 1), zmienionego rozporządzeniem nr 1244/2010 (Dz.U. 2010, L 338, s. 35) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 987/2009”).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Salzburger Gebietskrankenkasse (regionalną kasą chorych kraju związkowego Salzburg, Austria, zwaną dalej „salzburską kasą chorych”) i Bundesminister für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz (federalnym ministrem pracy, spraw społecznych i ochrony konsumentów, Austria, zwanym dalej „ministrem”) a Alpenrind GmbH, Martin-Meat Szolgáltató és Kereskedelmi Kft (zwaną dalej „Martin-Meat”), Martimpex-Meat kft (zwaną dalej „Martimpexem”), Pensionsversicherungsanstalt (zakładem

ubezpieczenia emerytalnego, Austria) i Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (powszechnym zak?adem ubezpiecze? od wypadków, Austria) w przedmiocie dotycz?cego zabezpieczenia spo?ecznego ustawodawstwa maj?cego zastosowanie do osób oddelegowanych do pracy w Austrii na mocy porozumienia zawartego pomi?dzy Alpenrindem, z siedzib? w Austrii, a Martimpexem, z siedzib? na W?grzech.

Ramy prawne

Rozporz?dzenie nr 883/2004

3 Motywy 1, 3, 5, 8, 15, 17–18a i 45 rozporz?dzenia nr 883/2004 brzmi? nast?puj?co:

„(1) Zasady maj?ce na celu koordynacj? w zakresie zabezpieczenia spo?ecznego wpisuj? si? w ramy swobodnego przep?ywu osób oraz powinny z tego tytu?u przyczynia? si? do podniesienia poziomu ?ycia tych osób i warunków zatrudnienia.

[...]

(3) Rozporz?dzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia spo?ecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczaj?cych si? [w Unii] by?o przy licznych okazjach zmieniane i aktualizowane w celu uwzgl?dnienia nie tylko rozwoju na szczeblu [Unii], wliczaj?c w to wyroki Trybuna?u Sprawiedliwo?ci, ale tak?e zmian w ustawodawstwie na szczeblu krajowym. Takie czynniki przyczyni?y si? do skomplikowania i nadmiernego rozbudowania [unijnych] zasad koordynacji. Zmiana tych zasad, przy jednoczesnym ich unowocze?nieniu i uproszczeniu, jest wobec tego nieodzowna dla osi?gni?cia celu, jakim jest swobodny przep?yw osób.

[...]

(5) Niezb?dne jest, w ramach takiej koordynacji, zagwarantowanie [w Unii] równego traktowania zainteresowanych osób na podstawie ró?nych ustawodawstw krajowych.

[...]

(8) Ogólna zasada równego traktowania ma szczególne znaczenie dla pracowników, którzy nie maj? miejsca zamieszkania w pa?stwie cz?onkowskim ich zatrudnienia, w??cznie z pracownikami przygranicznymi.

[...]

(15) Niezb?dne jest poddanie osób przemieszczaj?cych si? [w Unii] systemem zabezpieczenia spo?ecznego tylko jednego pa?stwa cz?onkowskiego w celu unikni?cia zbiegu maj?cych tu zastosowanie przepisów ustawodawstw krajowych oraz komplikacji, które mog?yby z tego wynika?.

[...]

(17) Aby jak najbardziej skutecznie zagwarantowa? równo?? traktowania wszystkich osób pracuj?cych na terytorium pa?stwa cz?onkowskiego, stosowne jest uznanie, jako ogóln[ej] zasad[y], ?e ustawodawstwem maj?cym zastosowanie jest ustawodawstwo pa?stwa cz?onkowskiego, w którym zainteresowana osoba wykonuje sw? prac? jako pracownik najemny lub na w?asny rachunek.

(18) W okre?lonych sytuacjach, które uzasadniaj? inne kryteria stosowalno?ci, niezb?dne jest

odstąpienie od tej ogólnej zasady.

(18a) Zasada stosowania jednego ustawodawstwa ma wielkie znaczenie i powinna zostać wzmocniona [...].

[...]

(45) Jako że cel proponowanego działania, to znaczy środków koordynujących, które mają gwarantować, że prawo do swobodnego przepływu osób będzie wykonywane skutecznie, nie może być osiągnięty przez państwa członkowskie w stopniu wystarczającym, i wobec tego, ze względu na skalę i skutki tego działania, może być lepiej osiągnięty na szczeblu Wspólnoty, Wspólnota może przyjmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określonej w artykule 5 traktatu [...].”

4 W tytule II tego rozporządzenia, opatrzonym nagłówkiem „Określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa”, art. 11, zatytułowany „Zasady ogólne”, stanowi:

„1. Osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego państwa członkowskiego. Ustawodawstwo takie określone jest zgodnie z przepisami niniejszego tytułu.

[...]

3. Zgodnie z przepisami [z zastrzeżeniem przepisów] art. 12–16:

a) osoba wykonująca w państwie członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego;

[...]”.

5 Zawarty w tym samym tytule art. 12 tego rozporządzenia, opatrzony nagłówkiem „Zasady szczególne”, przewiduje w ust. 1, w wersji obowiązującej na początku okresu od 1 lutego 2012 r. do 13 grudnia 2013 r. (zwanego dalej „okresem, którego dotyczy spór”):

„Osoba, która wykonuje działalność jako pracownik najemny w państwie członkowskim w imieniu pracodawcy, który normalnie tam prowadzi swoją działalność, a która jest delegowana przez tego pracodawcę do innego państwa członkowskiego do wykonywania pracy w imieniu tego pracodawcy, nadal podlega ustawodawstwu pierwszego państwa członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany czas takiej pracy nie przekracza 24 miesięcy i że osoba ta nie jest wysłana, by zastąpić inną osobę”.

6 W toku okresu, którego dotyczy spór, art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 został zmieniony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. zmieniającym rozporządzenie nr 883/2004 i rozporządzenie nr 987/2009 (Dz.U. 2012, L 149, s. 4) w ten sposób, że na końcu tego ustępu dodano przed wyrazem „osobę” określenie „delegowaną”.

7 W tytule IV wspomnianego rozporządzenia, opatrzonym nagłówkiem „Komisja Administracyjna i Komitet Doradczy”, art. 71, zatytułowany „Skład i metody działania Komisji Administracyjnej”, stanowi w ust. 1:

„W skład Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (zwanej dalej »komisją administracyjną«), utworzonej przy Komisji Europejskiej, wchodzi przedstawiciele rządów każdego z państw członkowskich, którym towarzyszą, w odpowiednich

przypadkach, doradcy techniczni. W posiedzeniach komisji administracyjnej bierze udzia? w charakterze doradczym przedstawiciel Komisji Europejskiej”.

8 Artyku? 72 tego tytu?u IV, opatrzony nag?ówkiem „Zadania Komisji Administracyjnej”, ma nast?puj?ce brzmienie:

„Zadania Komisji s? nast?puj?ce:

a) rozpatrywanie wszelkich spraw administracyjnych lub dotycz?cych wyk?adni, wynikaj?cych z przepisów niniejszego rozporz?dzenia lub [rozporz?dzenia nr 987/2009], jak i ka?dej umowy lub uzgodnie?, zawartych w ramach tych rozporz?dze?, bez uszczerbku dla uprawnie? w?adz, instytucji i osób zainteresowanych do korzystania z procedur i s?dów przewidzianych przez ustawodawstwo pa?stw cz?onkowskich, przez niniejsze rozporz?dzenie lub przez traktat;

[...]

c) wspieranie i rozwijanie wspó?pracy mi?dzy pa?stwami cz?onkowskimi i ich instytucjami w zakresie zabezpieczenia spo?ecznego, w szczególnoci w celu, inter alia, uwzgl?dnienia szczególnych pyta? dotycz?cych pewnych grup osób; usprawnianie wykonywania dzia?a? w dziedzinie wspó?pracy transgranicznej w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia spo?ecznego;

[...]”.

9 Zgodnie z art. 76, zatytu?owanym „Wspó?praca”, zawartym w tytule V rozporz?dzenia nr 883/2004, opatrzonym nag?ówkiem „Przepisy ró?ne”:

„1. W?a?ciwe w?adze pa?stw cz?onkowskich przekazuj? sobie wszystkie informacje dotycz?ce:

a) ?rodków podj?tych w celu realizacji niniejszego rozporz?dzenia;

b) zmian w ich ustawodawstwach, które mog? mie? wp?yw na stosowanie niniejszego rozporz?dzenia.

2. Do celów stosowania niniejszego rozporz?dzenia, w?adze i instytucje pa?stw cz?onkowskich wspó?pracuj?, tak jak gdyby chodzi?o o wprowadzanie w ?ycie ich ustawodawstwa [...]”.

Rozporz?dzenie nr 987/2009

10 Motywy 2, 6 i 12 rozporz?dzenia nr 987/2009 brzmi? nast?puj?co:

„(2) ?ci?lejsza i skuteczniejsza wspó?praca mi?dzy instytucjami zabezpieczenia spo?ecznego jest g?ównym warunkiem, aby osoby obj?te [rozporz?dzeniem nr 883/2004] mog?y korzysta? ze swoich praw w sposób mo?liwie szybki i optymalny.

[...]

(6) Wzmocnienie niektórych procedur powinno zapewni? u?ytkownikom [rozporz?dzenia nr 883/2004] wi?ks? pewno?? prawn? i przejrzysto??. Na przykad ustalenie wspólnych terminów wykonania niektórych obowi?zków lub zako?czenia niektórych czynno?ci administracyjnych powinno pomóc w wyja?nieniu i w organizacji stosunków mi?dzy osobami ubezpieczonymi a instytucjami.

[...]

(12) Wiele ?rodków i procedur przewidzianych w niniejszym rozporz?dzeniu ma na celu zapewnienie wi?kszej przejrzysto?ci w odniesieniu do kryteriów, które instytucje pa?stw cz?onkowskich musz? stosowa? zgodnie z [rozporz?dzeniem nr 883/2004]. ?rodki i procedury te wynikaj? z orzecznictwa [Trybuna?u], z decyzji komisji administracyjnej oraz z przesz?o trzydziestoletniego do?wiadczenia w stosowaniu koordynacji systemów zabezpieczenia spo?ecznego w ramach podstawowych swobód zagwarantowanych w traktacie”.

11 W tytule I rozporz?dzenia nr 987/2009, opatrzonym nag?ówkiem „Przepisy ogólne”, rozdzia? I, zawieraj?cy definicje, przewiduje w art. 1 ust. 2 lit. c), ?e „dokument” oznacza „zbiór danych, niezale?nie od zastosowanego no?nika, o strukturze pozwalaj?cej na wymian? tych danych drog? elektroniczn?, którego przekazywanie jest niezb?dne w celu umo?liwienia funkcjonowania przepisów [rozporz?dzenia nr 883/2004] i [rozporz?dzenia nr 987/2009]”.

12 W tym tytule I rozdzia? II, opatrzony nag?ówkiem „Przepisy dotycz?ce wspó?pracy i wymiany danych”, stanowi w art. 5, zatytu?owanym „Warto?? prawna dokumentów i dowodów potwierdzaj?cych wydanych w innym pa?stwie cz?onkowskim”:

„1. Dokumenty wydane przez instytucj? pa?stwa cz?onkowskiego do celów stosowania [rozporz?dzenia nr 883/2004] i [rozporz?dzenia nr 987/2009], stanowi?ce po?wiadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzaj?ce, na podstawie których zosta?y wydane te dokumenty, s? akceptowane przez instytucje pozosta?ych pa?stw cz?onkowskich tak d?ugo, jak d?ugo nie zostan? wycofane lub uznane za niewa?ne przez pa?stwo cz?onkowskie, w którym zosta?y wydane.

2. W razie pojawienia si? w?tpliwo?ci co do wa?no?ci dokumentu lub dok?adno?ci [prawid?owo?ci] przedstawienia okoliczno?ci, na których opieraj? si? informacje zawarte w tym dokumencie, instytucja pa?stwa cz?onkowskiego, która otrzymuje dokument, zwraca si? do instytucji, która ten dokument wyda?a, o niezb?dne wyja?nienia oraz, w stosownych przypadkach, o wycofanie tego dokumentu. Instytucja wydaj?ca dokument ponownie rozpatruje podstawy jego wystawienia i w stosownych przypadkach wycofuje go.

3. Zgodnie ust. 2 w razie pojawienia si? w?tpliwo?ci w odniesieniu do informacji przedstawionych przez zainteresowanych, do wa?no?ci dokumentu lub dowodów potwierdzaj?cych lub do dok?adno?ci [prawid?owo?ci] przedstawienia okoliczno?ci, na których opieraj? si? zawarte w nim informacje, instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania przyst?puje, w zakresie, w jakim jest to mo?liwe, na wniosek instytucji w?a?ciwej, do niezb?dnej weryfikacji tych informacji lub dokumentów.

4. Je?eli zainteresowane instytucje nie osi?gn? porozumienia, sprawa mo?e zosta? przedstawiona komisji administracyjnej przez w?a?ciwe w?adze, nie wcze?niej jednak ni? w terminie miesi?ca od dnia z?o?enia wniosku przez instytucj?, która otrzyma?a dokument. Komisja administracyjna stara si? pogodzi? rozbie?ne opinie w terminie sze?ciu miesi?cy od dnia, w którym przedstawiono jej spraw?”.

13 Zgodnie z art. 6 tego rozdzia?u II, zatytu?owanym „Tymczasowe stosowanie ustawodawstwa i tymczasowe przyznawanie ?wiadcze?”:

„1. O ile [rozporz?dzenie nr 987/2009] nie stanowi inaczej, w przypadku rozbie?no?ci opinii pomi?dzy instytucjami lub w?adzami dwóch lub wi?cej pa?stw cz?onkowskich w odniesieniu do okre?lenia maj?cego zastosowanie ustawodawstwa, zainteresowany tymczasowo podlega

ustawodawstwu jednego z tych państw członkowskich, przy czym ustawodawstwo to jest określone w następującej kolejności:

ustawodawstwo państwa członkowskiego, w którym osoba ta rzeczywiście wykonuje pracę najemną lub pracę na własny rachunek, o ile praca najemna lub praca na własny rachunek jest wykonywana tylko w jednym z państw członkowskich;

[...]

3. W przypadku gdy zainteresowane instytucje lub władze nie osiągnęły porozumienia, sprawa może zostać przedstawiona komisji administracyjnej przez właściwe władze, nie wcześniej jednak niż w terminie miesiąca od dnia pojawienia się rozbieżności opinii, o której mowa w ust. 1 lub 2. Komisja administracyjna stara się pogodzić rozbieżne opinie w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym przedstawiono jej sprawę.

[...]”.

14 W tytule II rozporządzenia nr 987/2009, opatrzonym nagłówkiem „Określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa”, art. 15, zatytułowany „Procedury dotyczące stosowania art. 11 ust. 3 lit. b) i d), art. 11 ust. 4 oraz art. 12 [rozporządzenia nr 883/2004] (dotyczące dostarczania informacji instytucjom zainteresowanym)”, stanowi w ust. 1 w brzmieniu obowiązującym na początku okresu, którego dotyczy spór:

„O ile art. 16 [rozporządzenia nr 987/2009] nie stanowi inaczej, w przypadku gdy osoba wykonuje pracę w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie właściwe na podstawie przepisów tytułu II [rozporządzenia nr 883/2004], pracodawca lub – w przypadku osoby, która nie wykonuje pracy jako pracownik najemny – zainteresowany informuje o tym instytucję właściwą państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie w danym przypadku, w miarę możliwości z wyprzedzeniem. Instytucja ta niezwłocznie udostępnia informacje dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego, zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. b) lub art. 12 [rozporządzenia nr 883/2004], zainteresowanemu oraz instytucji wyznaczonej przez właściwą państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca”.

15 W toku okresu, którego dotyczy spór, art. 15 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia nr 987/2009 zostało zmienione rozporządzeniem nr 465/2012. Zmieniona wersja tego przepisu brzmi następująco:

„[...] Instytucja ta wydaje zainteresowanemu powiadomienie, o którym mowa w art. 19 ust. 2 [rozporządzenia nr 987/2009], i niezwłocznie udostępnia informacje dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie do tej osoby, zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. b) lub art. 12 [rozporządzenia nr 883/2004], instytucji wyznaczonej przez właściwą państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca”.

16 W tym samym tytule art. 19, opatrzony nagłówkiem „Dostarczanie informacji zainteresowanemu oraz pracodawcom”, ma następujące brzmienie:

„1. Instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo staje się mającym zastosowanie ustawodawstwem zgodnie z przepisami tytułu II [rozporządzenia nr 883/2004] informuje zainteresowanego oraz, w stosownych przypadkach, jego pracodawcę(-ów) o obowiązkach przewidzianych w tym ustawodawstwie. Instytucja ta udziela im niezbędnej pomocy w dopełnianiu formalności wymaganych przez to ustawodawstwo.

2. Na wniosek zainteresowanego lub pracodawcy instytucja właściwa państwa

członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie zgodnie z przepisami tytułu II [rozporządzenia nr 883/2004], powiadcza, że to ustawodawstwo ma zastosowanie, oraz w stosownych przypadkach wskazuje, jak długo i na jakich warunkach ma ono zastosowanie”.

17 Zgodnie z postanowieniami art. 20 tego tytułu II, opatrzonego nagłówkiem „Współpraca międzynastytucyjami”:

„1. Odpowiednie instytucje przekazują instytucji w państwie członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie do danej osoby zgodnie z przepisami tytułu II [rozporządzenia nr 883/2004], informacje niezbędne do ustalenia dnia, od którego ustawodawstwo to ma zastosowanie, oraz skadek, jakie osoba ta i jej pracodawca(-y) zobowiązani są zapłacić na podstawie tego ustawodawstwa.

2. Instytucja w państwie członkowskiego, którego ustawodawstwo staje się ustawodawstwem mającym zastosowanie do danej osoby zgodnie z przepisami tytułu II [rozporządzenia nr 883/2004], informuje o dniu, od którego rozpoczyna się stosowanie tego ustawodawstwa, instytucję wyznaczoną przez w państwie w adze państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegała ta osoba”.

18 W tytule V, opatrzonym nagłówkiem „Przepisy róne, przejściowe i końcowe”, art. 89, zatytułowany „Informowanie”, stanowi w ust. 3:

„W państwie w adze zapewniają, aby ich instytucje były poinformowane o wszystkich przepisach [Unii], legislacyjnych lub innych, w tym decyzjach Komisji Administracyjnej, oraz, aby je stosowały, w dziedzinach objętych [rozporządzeniem nr 883/2004] i [rozporządzeniem nr 987/2009] oraz zgodnie z warunkami określonymi w tych rozporządzeniach”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

19 Alpenrind prowadzi działalność w sektorze sprzedaży bydła oraz mięsa, a od 1997 r. prowadzi w Salzburgu wydzierżawioną rzeźnię.

20 W 2007 r. Alpenrind, wcześniej S GmbH, zawarł z Martin-Meat, z siedzibą na Węgrzech, umowę, na mocy której ta ostatnia spółka zobowiązała się do wykonania prac polegających na rozbiórce i pakowaniu mięsa w wymiarze 25 półtuszy wołowych tygodniowo. Prace były wykonywane w pomieszczeniach należących do Alpenrindu przez pracowników delegowanych do Austrii. W dniu 31 stycznia 2012 r. Martin-Meat zrezygnował z działalności w dziedzinie rozbiórki mięsa i następnie przeprowadza ubój dla Alpenrindu.

21 W dniu 24 stycznia 2012 r. Alpenrind zawarł umowę ze Martimpexem, także z siedzibą na Węgrzech, na mocy której ta ostatnia spółka zobowiązała się do rozbiórki na rzecz Alpenrindu 55 000 t półtuszy wołowych w okresie od 1 lutego 2012 r. do 31 stycznia 2014 r. Prace były wykonywane w pomieszczeniach należących do Alpenrindu przez pracowników delegowanych do Austrii. Części mięsa były przejmowane przez Martimpex, a następnie rozbiierane oraz pakowane przez jego pracowników.

22 Od dnia 1 lutego 2014 r. Alpenrind ponownie uzgodnił z Martin-Meat, że ta ostatnia spółka wykona wspomniane prace w zakresie rozbiórki mięsa w wyżej wymienionych pomieszczeniach.

23 Dla ponad 250 pracowników zatrudnionych przez Martimpex w okresie, którego dotyczy spór, w państwie węgierska instytucja zabezpieczenia społecznego wydała – częściowo z mocą wsteczną i częściowo w przypadkach, w których austriacka instytucja zabezpieczenia społecznego stwierdziła już obowiązkowe ubezpieczenie danych pracowników na podstawie

ustawodawstwa austriackiego – za?wiadczenia o zastosowaniu w?gierskiego systemu zabezpieczenia spo?ecznego zgodnie z art. 11–16 rozporz?dzenia nr 883/2004 i art. 19 rozporz?dzenia nr 987/2009. W ka?dym z tych za?wiadcze? jako pracodawca w miejscu, w którym jest wykonywana praca, wymieniony jest Alpenrind.

24 Salzburska kasa chorych stwierdzi?a obowi?zkowe ubezpieczenie wymienionych pracowników w okresie, którego dotyczy spór, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 Allgemeine Sozialversicherungsgesetz (ogólnej ustawy o zabezpieczeniu spo?ecznym) i art. 1 ust. 1 lit. a) Arbeitslosenversicherungsgesetz (ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia), w zwi?zku z ich zale?n? odp?atn? dzia?alno?ci? na rzecz wspólnego przedsi?wzi?cia Alpenrindu, Martin-Meat i Martimpexu.

25 Wyrokiem zaskar?onym do s?du odsy?aj?cego Verwaltungsgericht (s?d administracyjny, Austria) uchyli? t? decyzj? salzburskiej kasy chorych z uwagi na niew?a?ciwo?? austriackiej instytucji zabezpieczenia spo?ecznego. Verwaltungsgericht (s?d administracyjny) uzasadni? swoje rozstrzygni?cie w szczególno?ci tym, ?e dla ka?dej osoby podlegaj?cej austriackiemu ubezpieczeniu obowi?zkowemu zosta?o wydane przez w?a?ciw? w?giersk? instytucj? zabezpieczenia spo?ecznego za?wiadczenie A 1, zgodnie z którym dana osoba jest od okre?lonego momentu zatrudnionym i podlegaj?cym obowi?zkowemu ubezpieczeniu na W?grzech pracownikiem Martimpexu i – jak mo?na przypuszcza? – zosta?a oddelegowana do Alpenrindu do Austrii na okres wskazany w ka?dym z tych za?wiadcze?, obejmuj?cy okres, którego dotyczy spór.

26 W skardze rewizyjnej od tego wyroku wniesionej do s?du odsy?aj?cego salzburska kasa chorych i minister kwestionuj? za?o?enie, ?e za?wiadczenia A 1 maj? bezwzgl?dn? moc wi???c?. Wed?ug nich ta moc wi???ca opiera si? na przestrzeganiu ustanowionej w art. 4 ust. 3 TUE zasady lojalnej wspó?pracy mi?dzy pa?stwami cz?onkowskimi. W ich przekonaniu w?gierska instytucja zabezpieczenia spo?ecznego naruszy?a t? zasad?.

27 Wed?ug s?du odsy?aj?cego W?gry zwróci?y uwag?, ?e jedynie orzeczenie s?dowe mo?e rozwi?za? sytuacj?, któr? równie? W?gry uwa?aj? za patow?, i ?e w?gierskie prawo krajowe sprzeciwia si? wycofywaniu za?wiadcze? A 1. Salzburska kasa chorych nie ma na W?grzech statusu strony. Jedyn? drog? uzyskania orzeczenia co do istoty jest stwierdzenie podlegania obowi?zkowemu ubezpieczeniu w Austrii pomimo za?wiadcze? A 1 wydanych przez w?a?ciw? instytucj? na W?grzech.

28 S?d odsy?aj?cy zauwa?a, ?e minister przed?o?y? dokumenty, z których wynika, i? komisja administracyjna dosz?a w dniach 20 i 21 czerwca 2016 r. do wniosku, ?e W?gry nies?uszenie stwierdzi?y swoj? w?a?ciwo?? w odniesieniu do zainteresowanych pracowników i dlatego te? za?wiadczenia A 1 powinny zosta? wycofane.

29 S?d odsy?aj?cy uwa?a, ?e rozpatrywany przez niego spór porusza pewne kwestie dotycz?ce wyk?adni prawa Unii.

30 W szczególno?ci w pierwszej kolejno?ci s?d ten zauwa?a, ?e zgodnie z brzmieniem art. 5 rozporz?dzenia nr 987/2009 dokumentami, które po?wiadczaj? sytuacj? danej osoby do celów stosowania rozporz?dze? nr 883/2004 i nr 987/2009, oraz dowodami potwierdzaj?cymi, na podstawie których zosta?y wydane te dokumenty, s? zwi?zane jedynie instytucje zabezpieczenia spo?ecznego pa?stw cz?onkowskich. W zwi?zku z tym wspomniany s?d ?ywi w?tpliwo?ci, czy moc wi???ca dotyczy tak?e s?dów krajowych.

31 W drugiej kolejno?ci s?d odsy?aj?cy zastanawia si? z jednej strony nad ewentualnym wp?ywem przebiegu post?powania przed komisj? administracyjn? na moc wi???c? za?wiadcze?

A 1. W szczególności sąd ten dąży do ustalenia, czy w następstwie postępowania przed komisją administracyjną, które nie doprowadziło do porozumienia ani nie spowodowało wycofania zażądań A 1, moc wiążąca tych zażądań zostaje przełamana i czy może zatem zostać wszczęte postępowanie w celu stwierdzenia obowiązkowego ubezpieczenia.

32 Z drugiej strony sąd odsyłający zauważa, że w niniejszej sprawie niektóre zażądania A 1 zostały wydane z mocą wsteczną i oczywiście dopiero po stwierdzeniu przez instytucję austriacką podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu. Sąd ten zastanawia się, czy wydanie takich dokumentów ma wsteczną moc wiążącą? wtedy, gdy zostały już formalnie stwierdzone podleganie obowiązkowemu ubezpieczeniu w państwie przyjmującym. Zdaniem wspomnianego sądu można by bowiem uznać, że akty wydawane przez instytucje austriackie stwierdzające obowiązkowe ubezpieczenie są „dokumentami” w rozumieniu art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009, tak że przysuguje im moc wiążącą na podstawie tego przepisu.

33 W trzeciej kolejności, w przypadku, w którym w pewnych okolicznościach zażądania A 1 mają jedynie ograniczoną moc wiążącą, sąd odsyłający zastanawia się, czy przewidziany w art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 warunek stanowiący, że osoba delegowana nadal podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę jej pracodawca, o ile nie została wysłana, by zastąpić inną osobę, należy interpretować w ten sposób, że dany pracownik nie może zostać bezpośrednio zastąpiony przez nowo delegowanego pracownika, niezależnie od tego, z którego przedsiębiorstwa lub państwa członkowskiego pochodziłby ten nowo delegowany pracownik. Zdaniem sądu odsyłającego, o ile ta kwestia wykładnia mogłaby zapobiec nadużyciom, o tyle jednak niekoniecznie wynika ona z brzmienia art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004.

34 W powyższych okolicznościach Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny, Austria) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy unormowana w art. 5 [rozporządzenia nr 987/2009] moc wiążąca dokumentów, o których mowa w art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia, obowiązuje również w postępowaniu przed sądem krajowym w rozumieniu art. 267 TFUE?

2) Na wypadek odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze:

a) Czy wspomniana moc wiążąca obowiązuje również wtedy, gdy wcześniej odbyło się postępowanie przed [komisją administracyjną], które nie doprowadziło do porozumienia ani do wycofania spornych dokumentów?

b) Czy wspomniana moc wiążąca obowiązuje również wtedy, gdy zażądanie A 1 zostanie wydane dopiero po formalnym stwierdzeniu przez przyjmujące państwo członkowskie obowiązkowego ubezpieczenia na podstawie swojego ustawodawstwa? Czy wymieniona moc wiążąca obowiązuje w tych przypadkach również retroaktywnie?

3) W przypadku gdy w pewnych okolicznościach dokumenty, o których mowa w art. 19 rozporządzenia nr 987/2009, mają ograniczoną moc wiążącą:

Czy jest sprzeczna z zawartym w art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 zakazem zastępowania pracownika sytuacja, w której zastąpienie nie następuje w formie delegowania przez tego samego pracodawcę, lecz przez innego pracodawcę? Czy ma w tym względzie znaczenie to,

a) czy ten pracodawca ma siedzibę w tym samym państwie członekowskim co pierwszy pracodawca, lub te?

b) czy między pierwszym i drugim delegującym pracodawcą istnieją powiązania personalne lub organizacyjne?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

35 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 w związku z art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że zażalenie A 1, wydane przez instytucję państwa członkowskiego na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, wiąże nie tylko instytucje państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, ale również sądy tego państwa członkowskiego.

36 Na wstępie należy przypomnieć, że na mocy art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009 instytucja państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie zgodnie z jednym z przepisów tytułu II rozporządzenia nr 883/2004, będzie zatem z art. 12 ust. 1 tego rozporządzenia, powiadcza na wniosek zainteresowanego lub pracodawcy, że to ustawodawstwo ma zastosowanie, oraz w stosownych przypadkach wskazuje, jak dążyć i na jakich warunkach ma ono zastosowanie.

37 Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 przewiduje, że dokumenty wydane przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzenia nr 883/2004 i rozporządzenia nr 987/2009 stanowiące powiadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzające, na podstawie których zostały wydane te dokumenty, są akceptowane przez instytucje pozostałych państw członkowskich tak dążyć, jak dążyć nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane.

38 Co prawda, jak zauważa sąd odsyłający, przepis ten wskazuje, że dokumenty, o których w nim mowa, są akceptowane przez „instytucje” państw członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym zostały one wydane, bez wyraźnego odniesienia się do sądów tych innych państw członkowskich.

39 Jednakże wspomniany przepis stanowi również, że takie dokumenty są akceptowane „tak dążyć, jak dążyć nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane”, co zdaje się sugerować, że co do zasady jedynie organy i sądy państwa członkowskiego mogą w stosownych przypadkach wycofać lub uznać za nieważne zażalenie A 1.

40 Wykądni to potwierdza geneza art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 i kontekst, w jakim ten przepis się sytuuje.

41 W szczególności, co się tyczy zażalenia E 101, które poprzedza zażalenie A 1, Trybunał orzekł już, że charakter wiążący tego pierwszego zażalenia wydanego przez instytucję państwa członkowskiego zgodnie z art. 12a pkt 1a rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. 1972, L 74, s. 1) wiąże zarówno instytucje, jak i sądy państwa członkowskiego, w którym praca jest wykonywana (zob.

podobnie wyroki: z dnia 26 stycznia 2006 r., *Herbosch Kiere*, C-2/05, EU:C:2006:69, pkt 30–32; z dnia 27 stycznia 2017 r., *A-Rosa Flussschiff*, C-620/15, EU:C:2017:309, pkt 51).

42 Motyw 12 rozporządzenia nr 987/2009 stanowi za? w szczególności, że przewidziane w rozporządzeniu?rodki i procedury „wynikaj? z orzecznictwa [Trybuna?u], z decyzji komisji administracyjnej oraz z ponadtrzydziestoletniego do?wiadczenia w stosowaniu koordynacji systemów zabezpieczenia spo?ecznego w ramach podstawowych swobód zagwarantowanych w traktacie”.

43 Podobnie Trybuna? wskaza? ju?, że rozporządzenie nr 987/2009 skodyfikowa?o orzecznictwo Trybuna?u, przyznaj?c wi???cy charakter za?wiadczeniu E 101 oraz w?a?ciwo?? wy??czn? instytucji wydaj?cej co do oceny wa?no?ci wspomnianego za?wiadczenia oraz wyra?nie przejmuj?c procedur? w celu rozstrzygnięcia rozbie?no?ci w przedmiocie zarówno prawid?owo?ci dokumentów sporz?dzonych przez instytucj? w?a?ciw? pa?stwa cz?onkowskiego, jak i ustalenia ustawodawstwa maj?cego zastosowanie wobec danego pracownika (wyrok z dnia 27 kwietnia 2017 r., *A-Rosa Flussschiff*, C-620/16, EU:C:2017:812, pkt 59; a tak?e postanowienie z dnia 24 pa?dziernika 2017 r., *Belu Dienstleistung i Nikless*, C-474/16, niepublikowane, EU:C:2017:812, pkt 19).

44 Wynika z tego, że gdyby prawodawca Unii, przyjmuj?c rozporządzenie nr 987/2009, chcia? odej?? od wcze?niejszego orzecznictwa w tym wzgl?dzie, aby s?dy pa?stwa cz?onkowskiego, w którym wykonywana jest praca, nie by?y zwi?zane za?wiadczeniami A 1 wydanymi w innym pa?stwie cz?onkowskim, móg? to wyra?nie przewidzie?.

45 Ponadto, jak zauwa?y? rzecznik generalny w pkt 35 opinii, wzgl?dy le??ce u podstaw orzecznictwa Trybuna?u dotycz?cego wi???cego skutku za?wiadczenia E 101 s? w pe?ni wa?ne w ramach rozporz?dze? nr 883/2004 i nr 987/2009. W szczególności, o ile na zasad? pewno?ci prawnej powo?ano si? zw?aszcza w motywie 6 rozporz?dzenia nr 987/2009, o tyle zasada przynale?no?ci pracowników najemnych wy??cznie do jednego systemu zabezpieczenia spo?ecznego zosta?a okre?lona w motywie 15 oraz art. 11 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004, podczas gdy znaczenie zasady lojalnej wspó?pracy wynika zarówno z art. 76 rozporz?dzenia nr 883/2004, jak i z motywu 2 i art. 20 rozporz?dzenia nr 987/2009.

46 I tak, gdyby – poza przypadkami oszustwa lub nadu?ycia prawa – w?a?ciwa instytucja krajowa mog?a, kieruj?c skarg? do organów s?dowych pa?stwa cz?onkowskiego przyjmuj?cego danego pracownika, którym sama podlega, doprowadzi? do uznania za?wiadczenia A 1 za niewa?ne, system oparty na lojalnej wspó?pracy pomi?dzy w?a?ciwymi instytucjami pa?stw cz?onkowskich móg?by zosta? podwa?ony (zob. podobnie w odniesieniu do za?wiadcze? E 101 wyroki: z dnia 26 stycznia 2006 r., *Herbosch Kiere*, C-2/05, EU:C:2006:69, pkt 30; z dnia 27 kwietnia 2017 r., *A-Rosa Flussschiff*, C-620/15, EU:C:2017:309, pkt 47; a tak?e z dnia 6 lutego 2018 r., *Altun i in.*, C-359/16, EU:C:2018:63, pkt 54, 55, 60, 61).

47 W ?wietle powy?szych rozwa?a? na pytanie pierwsze nale?y odpowiedzie?, że art. 5 ust. 1 rozporz?dzenia nr 987/2009 w zwi?zku z art. 19 ust. 2 tego rozporz?dzenia nale?y interpretowa? w ten sposób, że za?wiadczenie A 1, wydane przez instytucj? w?a?ciw? pa?stwa cz?onkowskiego na podstawie art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004, wi???e nie tylko instytucje pa?stwa cz?onkowskiego, w którym wykonywana jest praca, ale równie? s?dy tego pa?stwa cz?onkowskiego.

W przedmiocie pytania drugiego

W przedmiocie pierwszej cz??ci pytania drugiego

48 Poprzez pierwsz? cz??? pytania drugiego s?d odsy?aj?cy d??? w istocie do ustalenia, czy art. 5 ust. 1 rozporz?dzenia nr 987/2009 w zwi?zku z art. 19 ust. 2 tego rozporz?dzenia nale?y interpretowa? w ten spos?b, ?e za?wiadczenie A 1, wydane przez instytucj? w?a?ciw? pa?stwa cz?onkowskiego na podstawie art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004, wi???e zarówno instytucje zabezpieczenia spo?ecznego pa?stwa cz?onkowskiego, w którym wykonywana jest praca, jak i s?dy tego pa?stwa cz?onkowskiego dop?ty, dop?ki za?wiadczenie to nie zostanie wycofane lub uznane za niewa?ne przez pa?stwo cz?onkowskie, w którym zosta?o ono wydane, nawet je?li w?a?ciwe w?adze tego ostatniego pa?stwa cz?onkowskiego i pa?stwa cz?onkowskiego, w którym wykonywana jest praca, przedstawi?y spraw? komisji administracyjnej, która uzna?a, ?e za?wiadczenie to zosta?o wydane nieprawid?owo i ?e powinno zosta? wycofane.

– *W przedmiocie dopuszczalno?ci*

49 Rz?d w?gierski twierdzi tytu?em g?ównym, ?e pierwsza cz??? drugiego pytania prejudycjalnego ma charakter hipotetyczny, poniewa? w niniejszym przypadku komisja administracyjna znalaz?a rozwi?zanie, które zosta?o zaakceptowane zarówno przez Republik? Austrii, jak i W?gry, i ?e organy w?gierskie wskaza?y, ?e w rezultacie s? gotowe do wycofania rozpatrywanych za?wiadcze? A 1.

50 W tym wzgl?dzie nale?y przypomnie?, ?e jak wielokrotnie orzeka? Trybuna?, wy???cznie do s?du krajowego, przed którym toczy si? sp?r i na którym spoczywa odpowiedzialno?? za przysz?y wyrok, nale?y, przy uwzgl?dnieniu okoliczno?ci konkretnej sprawy, zarówno ocena, czy dla wydania wyroku jest mu niezb?dne uzyskanie orzeczenia prejudycjalnego, jak i ocena znaczenia skierowanych do Trybuna?u pyta?. W konsekwencji, je?li postawione pytania dotycz? wyk?adni lub wa?no?ci przepisu prawa Unii, Trybuna? jest co do zasady zobowi?zany do wydania orzeczenia (wyrok z dnia 7 lutego 2018 r., *American Express*, C?304/16, EU:C:2018:66, pkt 31 i przytoczone nam orzecznictwo).

51 Oznacza to, ?e pytania dotycz?ce prawa Unii korzystaj? z domniemania posiadania znaczenia dla sprawy. Odmowa rozstrzygni?cia przez Trybuna? w przedmiocie postawionego przez s?d krajowy pytania prejudycjalnego jest mo?liwa tylko wtedy, gdy oczywiste jest, ?e wyk?adnia lub ocena wa?no?ci przepisu prawa Unii, o któr? si? zwrócono, nie ma ?adnego zwi?zku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem sporu w post?powaniu g?ównym, gdy problem jest natury hipotetycznej b?d? gdy Trybuna? nie dysponuje informacjami w zakresie stanu faktycznego lub prawnego, które s? niezb?dne do udzielenia przydatnej odpowiedzi na przedstawione mu pytania (wyrok z dnia 7 lutego 2018 r., *American Express*, C?304/16, EU:C:2018:66, pkt 32 i przytoczone nam orzecznictwo).

52 W niniejszym przypadku z akt sprawy, którymi dysponuje S?d, wynika wprawdzie, ?e komisja administracyjna wyda?a w dniu 9 maja 2016 r. opini?, zgodnie z któr? art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004 nale?y interpretowa? w ten spos?b, i? za?wiadczenia A 1 rozpatrywane w post?powaniu g?ównym nigdy nie powinny zosta? wydane i ?e powinny zosta? wycofane, przy czym opinia ta zosta?a zatwierdzona nast?pnie przez wspomnian? komisj? na jej 347. posiedzeniu w dniach 20 i 21 czerwca 2016 r.

53 Jednak?e jest bezsporne, ?e za?wiadczenia te nie zosta?y wycofane przez instytucj? w?a?ciw? na W?grzech lub uznane za niewa?ne przez w?gierskie s?dy.

54 Z akt sprawy przed?o?onych Trybuna?owi wynika równie?, ?e Republika Austrii i W?gry nie dosz?y do porozumienia w sprawie trybu ewentualnego wycofania tych za?wiadcze? lub cho?by niektórych z nich. Ponadto z tych akt sprawy wynika si? wynika?, ?e stosowanie wspomnianej opinii zosta?o zawieszono ze wzgl?du na niniejsze post?powanie prejudycjalne, w ramach którego

rz?d w?gierski twierdzi w szczeg?lno?ci, ?e w?a?ciwa instytucja w?gierska s?uszenie wyda?a na podstawie art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004 za?wiadczenia A 1 rozpatrywane w post?powaniu g?ównym.

55 Wynika z tego, ?e okoliczno?ci faktyczne charakteryzuj?ce sp?r w post?powaniu g?ównym, jakie wynikaj? z informacji przedstawionych Trybuna?owi, odpowiadaj? za?o?eniom faktycznym pierwszej cz??ci drugiego zadanego pytania. W tych warunkach okoliczno??, ?e W?gry, przynajmniej co do zasady, zgodzi?y si? z wnioskiem, do kt?rego dosz?a komisja administracyjna, w niczym nie umniejsza znaczenia tego pytania dla rozstrzygni?cia sporu g?ównego.

56 Ponadto fakt, ?e komisja administracyjna stwierdzi?a, ?e za?wiadczenia A 1 rozpatrywane w post?powaniu g?ównym powinny zosta? wycofane, nie mo?e sam w sobie uzasadnia? niedopuszczalno?ci omawianego pytania prejudycjalnego, jako ?e dotyczy ono w?a?nie kwestii, czy stwierdzenie to mo?e mie? wp?yw na wi???cy charakter wspomnianych za?wiadcze? wzgl?dem organ?w i s?d?w pa?stwa cz?onkowskiego, w kt?rym wykonywana jest praca.

57 W tych okoliczno?ciach nie mo?na uzna?, ?e pierwsza cz??? pytania drugiego ma charakter hipotetyczny w taki spos?b, i? zosta?o wzruszone domniemanie znaczenia dla sprawy, o kt?rym mowa w pkt 51 niniejszego wyroku.

– *Co do istoty*

58 Nale?y przypomnie?, ?e zgodnie z art. 72 rozporz?dzenia nr 883/2004, kt?ry zawiera wykaz zada? komisji administracyjnej, komisja ta jest odpowiedzialna w szczeg?lno?ci za rozpatrywanie wszelkich spraw administracyjnych lub dotycz?cych wyk?adni wynikaj?cych z przepis?w tego rozporz?dzenia lub rozporz?dzenia nr 987/2009, jak r?wnie? ka?dej umowy lub uzgodnie? zawartych w ramach tych rozporz?dze? bez uszczerbku dla uprawnie? w?adz, instytucji i os?b zainteresowanych do korzystania z procedur i s?d?w przewidzianych przez ustawodawstwo pa?stw cz?onkowskich, przez rozporz?dzenie nr 883/2004 lub przez traktat.

59 Zgodnie z tym art. 72 komisja administracyjna jest r?wnie? odpowiedzialna, po pierwsze, za wspieranie i rozwijanie wsp?pracy mi?dzy pa?stwami cz?onkowskimi i ich instytucjami w zakresie zabezpieczenia spo?ecznego, w szczeg?lno?ci w celu uwzgl?dnienia szczeg?lnych pyta? dotycz?cych pewnych grup os?b, a po drugie, za usprawnianie wykonywania dzia?a? w dziedzinie wsp?pracy transgranicznej w zakresie koordynacji system?w zabezpieczenia spo?ecznego.

60 Co si? tyczy konkretniej sytuacji takiej jak rozpatrywana w post?powaniu g?ównym, w kt?rej powsta? sp?r mi?dzy instytucj? w?a?ciw? jednego pa?stwa cz?onkowskiego a instytucj? w?a?ciw? innego pa?stwa cz?onkowskiego w przedmiocie dokument?w lub dowod?w potwierdzaj?cych, o kt?rych mowa w art. 5 ust. 1 rozporz?dzenia nr 987/2009, art. 5 ust. 2–4 tego rozporz?dzenia okre?la procedur? dla cel?w rozstrzygni?cia tego sporu. W szczeg?lno?ci art. 5 ust. 2 i 3 wspomnianego rozporz?dzenia przewiduje kroki, kt?re dane instytucje maj? podj?? w razie pojawienia si? w?tpliwo?ci co do wa?no?ci takich dokument?w i dowod?w potwierdzaj?cych lub prawdziwo?ci przedstawionych okoliczno?ci, na kt?rych opieraj? si? informacje zawarte w tym dokumencie. Ust?p 4 tego? artyku?u stanowi z kolei, ?e je?eli zainteresowane instytucje nie osi?gn? porozumienia, sprawa mo?e zosta? przedstawiona przez w?a?ciwe w?adze komisji administracyjnej, a komisja ta „stara si? pogodzi? rozbie?ne opinie” w terminie sze?ciu miesi?cy od dnia, w kt?rym przedstawiono jej spraw?.

61 Jak ju? orzek? Trybuna? w odniesieniu do rozporz?dzenia nr 1408/71, gdy komisji administracyjnej nie uda si? pogodzi? stanowisk w?a?ciwych instytucji w przedmiocie ustawodawstwa znajduj?cego zastosowanie, dozwolone jest co najmniej, aby pa?stwo

członkowskie, na którego terytorium dany pracownik wykonuje pracę, bez uszczerbku dla ewentualnych środków prawnych o charakterze sądowym istniejących w państwie członkowskim instytucji wydającej, wszczęcie postępowanie o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego zgodnie z art. 259 TFUE, tak aby Trybunał mógł zbadać w ramach takiej skargi kwestię ustawodawstwa znajdującego zastosowanie wobec pracownika, a tym samym prawdziwość danych widniejących w zaświadczeniu E 101 (wyrok z dnia 27 kwietnia 2017 r., A Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, pkt 46).

62 Należy zatem stwierdzić, że rola komisji administracyjnej w ramach procedury przewidzianej w art. 5 ust. 2–4 rozporządzenia nr 987/2009 ogranicza się do pogodzenia rozbieżnych opinii właściwych władz państw członkowskich, które przedstawiły jej sprawę.

63 Stwierdzenia tego nie podważa art. 89 ust. 3 rozporządzenia nr 987/2009, który przewiduje, że właściwe władze zapewniają, aby ich instytucje były poinformowane o wszystkich przepisach Unii, legislacyjnych lub innych, w tym o decyzjach komisji administracyjnej, oraz aby je stosowały w dziedzinach objętych rozporządzeniami nr 883/2004 i nr 987/2009 oraz zgodnie z warunkami określonymi w tych rozporządzeniach, jako że przepis ten nie ma w żaden sposób na celu zmiany roli komisji administracyjnej w ramach procedury, o której mowa w poprzednim punkcie, a tym samym tego, że wnioskom, do których dojdzie ta komisja w ramach tej procedury, przysuguje wartość opinii.

64 W rezultacie na pierwsze pytanie drugiego należy odpowiedzieć, iż art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 w związku z art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że zaświadczenie A 1, wydane przez instytucję państwa członkowskiego na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, wiążące zarówno instytucje zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, jak i sądy tego państwa członkowskiego dopóty, dopóki zaświadczenie to nie zostanie wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostało ono wydane, nawet jeżeli właściwe władze tego ostatniego państwa członkowskiego i państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, przedstawiły sprawę komisji administracyjnej, która uznała, że zaświadczenie to zostało wydane nieprawidłowo i że powinno zostać wycofane.

W przedmiocie drugiej części pytania drugiego

65 Poprzez drugie pytanie drugiego sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 w związku z art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że zaświadczenie A 1, wydane przez instytucję państwa członkowskiego na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, wiążące zarówno instytucje zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, jak i sądy tego państwa członkowskiego, w stosownych przypadkach ze skutkiem wstecznym, nawet jeżeli zaświadczenie to zostało wydane dopiero po stwierdzeniu przez wspomniane państwo członkowskie obowiązkowego ubezpieczenia danego pracownika na podstawie jego ustawodawstwa.

– W przedmiocie dopuszczalności

66 Rząd węgierski twierdzi, że omawiane pytanie ma charakter hipotetyczny, ponieważ żadne zaświadczenie A 1 nie zostało wydane z mocą wsteczną po stwierdzeniu przez władze austriackie podlegania danych pracowników obowiązkowemu ubezpieczeniu na podstawie ustawodawstwa austriackiego.

67 Według informacji przedstawionych w postanowieniu odsyłającym niektóre z zaświadczeń A 1 zostały wydane z mocą wsteczną. Z postanowienia tego wynika także, że instytucja

austriacka stwierdziła, że obowiązkowe ubezpieczenie niektórych z zainteresowanych pracowników na podstawie ustawodawstwa austriackiego, zanim wstąpiła w życie, jest niezgodna z art. 1 dla tych pracowników.

68 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem do sądu krajowego należy ustalenie stanu faktycznego i ocena znaczenia pytań, które ów sąd zamierza zadać (zob. podobnie wyroki: z dnia 26 października 2016 r., Hoogstad, C-269/15, EU:C:2016:802, pkt 19; z dnia 27 kwietnia 2017 r., A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, pkt 35).

69 Wynika stąd, że drugie pytanie drugiego należy uznać za dopuszczalne, ponieważ według informacji przekazanych przez sąd odsyłający odpowiedź udzielona przez Trybunał może być użyteczna dla tego sądu w celu ustalenia wiążącego charakteru przynajmniej pewnej części spornych zażądań art. 1.

– *Co do istoty*

70 Przede wszystkim należy przypomnieć, że zażądanie E 101, wydane na podstawie art. 11a rozporządzenia nr 574/72, może mieć skutek wsteczny. W szczególności, o ile lepiej by było, by zażądanie takie wydano przed rozpoczęciem danego okresu, o tyle może ono również zostać wystawione w toku tego okresu, a nawet po jego upływie (zob. podobnie wyrok z dnia 30 marca 2000 r., Banks i in., C-178/97, EU:C:2000:169, pkt 52–57).

71 W uregulowaniu Unii, które wynika z rozporządzeń nr 883/2004 i nr 987/2009, nic za nie stoi na przeszkodzie, aby było tak również w przypadku zażądań art. 1.

72 W szczególności wprowadzie art. 15 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 stanowi, w brzmieniu obowiązującym na początku okresu, którego dotyczy spór, że „w przypadku gdy osoba wykonuje pracę w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie wstąpiła na podstawie przepisów tytułu II [rozporządzenia nr 883/2004], pracodawca lub – w przypadku osoby, która nie wykonuje pracy jako pracownik najemny – zainteresowany informuje o tym instytucję wstąpiła państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie w danym przypadku” i że „[i]nstitucja ta niezwłocznie udostępnia informacje dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego [...] zainteresowanemu oraz instytucji wyznaczonej przez wstąpiła wstąpiła państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca”, jednakże wydanie zażądania art. 1 w trakcie, a nawet po zakończeniu danego okresu pracy pozostaje możliwe.

73 Należy zatem następnie sprawdzić, czy zażądanie art. 1 może stosować się ze skutkiem wstecznym, nawet jeżeli w dniu wydania tego zażądania istniała już decyzja instytucji wstąpiła państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, stanowiąca, że dany pracownik podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego.

74 W tym względzie należy przypomnieć, że – jak wynika z przedstawionej w pkt 36–47 niniejszego wyroku odpowiedzi udzielonej na pytanie pierwsze – dopóki nie zostanie ono wycofane lub uznane za nieważne, zażądanie art. 1, wydane przez instytucję wstąpiła państwa członkowskiego na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, wiąże podobnie jak jego poprzednik, zażądanie E 101, zarówno instytucje zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, jak i sądy tego państwa członkowskiego.

75 W rezultacie w tych szczególnych okolicznościach nie można uznać, że decyzja taka jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, poprzez którą instytucja wstąpiła państwa członkowskiego miejsca wykonywania pracy postanawia poddać danych pracowników

obowi?zkowemu ubezpieczeniu na podstawie swojego ustawodawstwa, stanowi dokument „po?wiadczaj?cy” sytuacj? osoby zainteresowanej w rozumieniu art. 5 ust. 1 rozporz?dzenia nr 987/2009.

76 Wreszcie, nale?y doda?, ?e jak zauwa?y? rzecznik generalny w pkt 66 opinii, kwestia, czy odpowiednie organy w sprawie g?ównej powinny by?y obowi?zkowo skorzysta? z tymczasowego stosowania ustawodawstwa na mocy art. 6 rozporz?dzenia nr 987/2009 w przewidzianej w nim kolejno?ci maj?cego zastosowanie ustawodawstwa, pozostaje bez uszczerbku dla wi???cego skutku spornych za?wiadcze? A 1. W szczególno?ci zgodnie z brzmieniem wspomnianego art. 6 ust. 1 wymienione w nim normy kolizyjne odnosz?ce si? do tymczasowego stosowania stosuj? si?, „o ile [rozporz?dzenie to] nie stanowi inaczej”.

77 W ?wietle powy?szych rozwa?a? na drug? cz??? pytania drugiego nale?y odpowiedzie?, i? art. 5 ust. 1 rozporz?dzenia nr 987/2009 w zwi?zku z art. 19 ust. 2 tego rozporz?dzenia nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e za?wiadczenie A 1, wydane przez instytucj? w?a?ciw? pa?stwa cz?onkowskiego na podstawie art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004, wi???e zarówno instytucje zabezpieczenia spo?ecznego pa?stwa cz?onkowskiego, w którym wykonywana jest praca, jak i s?dy tego pa?stwa cz?onkowskiego, w stosownych przypadkach ze skutkiem wstecznym, nawet je?li za?wiadczenie to zosta?o wydane dopiero po stwierdzeniu przez wspomniane pa?stwo cz?onkowskie obowi?zkowego ubezpieczenia danego pracownika na podstawie jego ustawodawstwa.

W przedmiocie pytania trzeciego

78 Poprzez pytanie trzecie s?d odsy?aj?cy d???y w istocie do ustalenia, czy art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004 nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e w przypadku gdy pracownik, który jest delegowany przez pracodawc? do wykonywania pracy w innym pa?stwie cz?onkowskim, zostaje zast?piony innym pracownikiem delegowanym przez innego pracodawc?, nale?y uzna?, ?e ten ostatni pracownik zosta? „wys?any, by zast?pi? inn? osob?” w rozumieniu tego przepisu, tak ?e nie mo?e on skorzysta? z zasady szczególnej przewidzianej we wspomnianym przepisie, by nadal podlega? ustawodawstwu pa?stwa cz?onkowskiego, w którym pracodawca normalnie prowadzi sw? dzia?alno??. S?d ten d???y tak?e do ustalenia, czy okoliczno??, ?e pracodawcy tych dwóch pracowników maj? siedziby w tym samym pa?stwie cz?onkowskim, lub fakt, ?e utrzymuj? oni ewentualne powi?zania personalne lub organizacyjne, maj? znaczenie w tym wzgl?dzie.

– *W przedmiocie dopuszczalno?ci*

79 Rz?d belgijski twierdzi, ?e pytanie trzecie ma charakter hipotetyczny, jako ?e zmierza do ustalenia, czy okoliczno??, ?e drugi pracodawca ma siedzib? w pa?stwie cz?onkowskim innym ni? to, w którym znajduje si? siedziba pierwszego pracodawcy, ma znaczenie dla udzielania odpowiedzi na zadane pytanie, podczas gdy pracodawcy w sprawie g?ównej maj? siedziby w tym samym pa?stwie cz?onkowskim.

80 W tym wzgl?dzie wystarczy stwierdzi?, ?e pytanie trzecie nie ma charakteru hipotetycznego z powodu wskazanego w punkcie poprzednim, jako ?e cz??? tego pytania odnosi si? samym swoim brzmieniem do okoliczno?ci, ?e siedziby danych pracodawców znajduj? si? w tym samym pa?stwie cz?onkowskim, co odpowiada stanowi faktycznemu w post?powaniu g?ównym, w którym zgodnie ze wskazaniem dostarczonymi w postanowieniu odsy?aj?cym zarówno Martin?Meat, jak i Martimpex maj? siedziby na W?grzech.

– *Co do istoty*

81 Przynajmniej przede wszystkim nale?y zauwa?y?, ?e pytanie trzecie zosta?o zadane tylko na wypadek,

gdyby Trybuna? odpowiedzia? na pytanie drugie w ten sposób, ?e wi???cy charakter za?wiadczenia A 1, jaki wynika z odpowiedzi udzielonej na pytanie pierwsze, mo?e zosta? ograniczony w jednej z okoliczno?ci wskazanych w pytaniu drugim.

82 Przy tym w ?wietle utrwalonego orzecznictwa procedura przewidziana w art. 267 TFUE jest instrumentem wsp?pracy mi?dzy Trybuna?em i s?dami krajowymi, dzi?ki któremu Trybuna? dostarcza s?dom krajowym elementów wyk?adni prawa Unii, które s? im niezb?dne dla rozstrzygni?cia przedstawionych przed nimi sporów i które umo?liwiaj? Trybuna?owi dokonanie wyk?adni prawa Unii u?ytecznej dla s?du krajowego (zob. podobnie postanowienie z dnia 7 wrze?nia 2017 r., Alandžak i in., C?187/17, niepublikowane, EU:C:2017:662, pkt 9, 10).

83 Jak za? twierdz? w istocie rz?dy austriacki i niemiecki, a tak?e Komisja, poniewa? pytanie trzecie dotyczy zakresu przewidzianego w art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004 warunku, zgodnie z którym, aby m?c nadal podlega? ustawodawstwu pa?stwa cz?onkowskiego, w którym pracodawca normalnie prowadzi sw? dzia?alno??, osoba delegowana nie mo?e by? „wys?ana, by zast?pi? inn? osob?” (zwanego dalej „zakazem zast?powania”), pytanie to dotyczy samego przedmiotu sporu w post?powaniu g?ównym. Poprzez wspomniane pytanie s?d odsy?aj?cy zmierza bowiem do ustalenia, której z interpretacji reprezentowanych przez dwa pa?stwa cz?onkowskie, które przedstawi?y spraw? komisji administracyjnej, nale?y da? pierwsze?stwo, jako ?e ich sprzeczne interpretacje w odniesieniu do zakazu zast?powania le??, jak wynika z akt sprawy przed?o?onych Trybuna?owi, u ?ród?a rozbie?no?ci dziel?cej strony post?powania g?ównego w odniesieniu do ustawodawstwa maj?cego zastosowanie do danych pracowników.

84 Ponadto rz?d austriacki utrzymuje, i? nie mo?na wykluczy?, ?e ?aden formularz E 101 lub A 1 nie zosta? wystawiony przez w?a?ciw? instytucj? w?giersk? dla niektórych z wielu zainteresowanych pracowników i ?e w rezultacie wyk?adnia zakazu zast?powania ma bezpo?rednio znaczenie dla rozstrzygni?cia sporu w post?powaniu g?ównym w odniesieniu do tych pracowników.

85 W tych okoliczno?ciach, i nawet je?li, jak wynika z odpowiedzi udzielonych na pytania pierwsze i drugie, s?d odsy?aj?cy jest zwi?zany b?d?cymi przedmiotem post?powania g?ównego za?wiadczeniami A 1 dopóty, dopóki nie zosta?y one wycofane przez w?a?ciw? instytucj? w?giersk? lub uznane za niewa?ne przez s?dy w?gierskie, nale?y udzieli? odpowiedzi na pytanie trzecie.

86 W sprawie g?ównej wydaje si?, ?e pracownicy Martin?Meat byli delegowani do Austrii w okresie pomi?dzy 2007 a 2012 r. dla celów wykonywania prac w zakresie rozbioru mi?sa w pomieszczeniach Alpenrindu. Od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia 31 stycznia 2014 r., a zatem równie? w okresie, którego dotyczy sp?r, do wykonywania tych samych prac byli delegowani pracownicy Martimpexu. Pocz?wszy od dnia 1 lutego 2014 r. pracownicy Martin-Meat ponownie wykonywali wspomniane prace w tych samych pomieszczeniach.

87 Nale?y zatem zbada?, czy zakaz zast?powania w przypadku takim jak rozpatrywany w post?powaniu g?ównym by? przestrzegany w okresie, którego dotyczy sp?r, oraz czy i w jakim zakresie ma znaczenie w tym kontek?cie umiejscowienie siedzib zainteresowanych pracodawców lub istnienie powi?za? personalnych lub organizacyjnych mi?dzy nimi.

88 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybuna?u przy dokonywaniu wyk?adni przepisu prawa Unii nale?y uwzgl?dnia? nie tylko jego brzmienie, lecz tak?e jego kontekst oraz cele regulacji, której cz??? ten przepis stanowi (wyrok z dnia 21 wrze?nia 2017 r., Komisja/Niemcy, C?616/15, EU:C:2017:721, pkt 43 i przytoczone tam orzecznictwo).

89 Co si? tyczy przede wszystkim art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004 w brzmieniu

mającym zastosowanie na początku okresu, którego dotyczy spór, przewidywa on, że „[o]soba, która wykonuje działalność jako pracownik najemny w państwie czeskim w imieniu pracodawcy, który normalnie prowadzi tam swoją działalność, a która jest delegowana przez tego pracodawcę do innego państwa czeskiego do wykonywania pracy w imieniu tego pracodawcy, nadal podlega ustawodawstwu pierwszego państwa czeskiego, pod warunkiem że przewidywany czas takiej pracy nie przekracza 24 miesięcy i że osoba nie jest wysłana, by zastąpić inną osobę”.

90 Jak wynika z brzmienia art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, a w szczególności z wyrażenia „pod warunkiem że”, sama okoliczność, że pracownik delegowany zastępuje inną osobę, stoi na przeszkodzie temu, aby taki pracownik zastępujący mógł nadal podlegać ustawodawstwu państwa czeskiego, w którym pracodawca normalnie prowadzi swoją działalność, oraz że zakaz zastępowania stosuje się kumulatywnie z również przewidzianym w tym przepisie warunkiem dotyczącym maksymalnego okresu danej pracy.

91 Ponadto brak wyrażonego odniesienia w treści wspomnianego przepisu do siedzib odpowiednich pracodawców lub do ewentualnych powiazań personalnych lub organizacyjnych między nimi zdaje się sugerować, że takie okoliczności nie mają znaczenia dla wykadni tego przepisu.

92 Następnie, co się tyczy kontekstu, w jaki wpisuje się art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, należy zauważyć, że zgodnie z samym tytułem tego artykułu przewidziane w nim zasady, w tym zasada zawarta w jego ust. 1, stanowi „zasady szczególne” dotyczące zabezpieczenia społecznego ustawodawstwa mającego zastosowanie do osób objętych zakresem stosowania tego rozporządzenia.

93 Jak bowiem wynika z art. 11 ust. 3 lit. a) tego rozporządzenia, przy czym artykuł ten odnosi się do „zasad ogólnych”, osoby takie jak pracownicy objęci postępowaniem głównym, które wykonują pracę najemną lub pracę na własny rachunek w państwie czeskim, podlegają ustawodawstwu państwa czeskiego, w którym wykonują tę pracę.

94 Podobnie z motywów 17 i 18 rozporządzenia nr 883/2004 wynika, że „w ramach ogólnej zasady” ustawodawstwem mającym zastosowanie do osób wykonujących pracę jako pracownik najemny lub na własny rachunek na terytorium danego państwa czeskiego jest ustawodawstwo tego ostatniego państwa i że w określonych sytuacjach, które uzasadniają inne kryteria stosowalności, niezbydne jest „odstępnie od tej ogólnej zasady”.

95 Wynika z tego, że skoro art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 stanowi odstępstwo od ogólnej zasady stosującej się do określenia ustawodawstwa, któremu podlegają osoby wykonujące pracę najemną lub pracę na własny rachunek w danym państwie czeskim, należy go interpretować w sposób ścisły.

96 Wreszcie, w odniesieniu do zamierzonych celów art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 oraz, ogólniej, ram prawnych, w które wpisuje się ten przepis, należy stwierdzić, że o ile art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 ustanawia zasadę szczególną dla określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa w przypadku delegowania pracowników – gdy ta szczególna sytuacja uzasadnia co do zasady inne kryterium stosowalności – o tyle nie zmienia to faktu, że prawodawca Unii dążył tak do zapobieżenia temu, by z tej szczególnej zasady mogli korzystać kolejni pracownicy delegowani, którzy wykonują te same prace.

97 Ponadto interpretowanie art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 odmiennie w zależności od odpowiedniej siedziby zainteresowanych pracodawców lub istnienia powiazań personalnych lub organizacyjnych między nimi mogłoby zagrozić osiągnięciu celu zamierzonego przez

prawodawcy Unii, jakim jest poddanie co do zasady pracownika ustawodawstwu państwa czonkowskiego, w którym zainteresowany wykonuje swoją pracę.

98 W szczególności, jak wynika z motywu 17 rozporządzenia nr 883/2004, właśnie po to, aby jak najbardziej skutecznie zagwarantować równość traktowania wszystkich osób pracujących na terytorium państwa czonkowskiego, w ramach ogólnej zasady zostało uznane za stosowne, by ustawodawstwem mającym zastosowanie było ustawodawstwo państwa czonkowskiego, w którym zainteresowana osoba wykonuje swoją pracę jako pracownik najemny lub na własny rachunek. Ponadto z motywów 5 i 8 tego rozporządzenia wynika, że w ramach koordynacji krajowych systemów zabezpieczenia społecznego należy możliwie jak najbardziej skutecznie zagwarantować równość traktowania wszystkich osób pracujących na terytorium danego państwa czonkowskiego.

99 Z rozważań przedstawionych w pkt 89–98 niniejszego wyroku wynika, że powtarzające się korzystanie z pracowników delegowanych w celu obsadzenia tego samego stanowiska, nawet jeżeli pracodawcy delegujący są odrębni, nie jest zgodne ani z treścią art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, ani z celami, do których przepis ten zmierza, ani także z kontekstem tego przepisu, tak że osoba delegowana nie może korzystać z zasady szczególnej przewidzianej we wspomnianym przepisie, gdy zastępuje innego pracownika.

100 W świetle całości powyższych rozważań na pytanie trzecie należy odpowiedzieć, iż art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy pracownik, który jest delegowany przez pracodawcę do wykonywania pracy w innym państwie członkowskim, zostaje zastąpiony innym pracownikiem delegowanym przez innego pracodawcę, należy uznać, że ten ostatni pracownik został „wysłany, by zastąpić inną osobę” w rozumieniu tego przepisu, tak że nie może on skorzystać z zasady szczególnej przewidzianej we wspomnianym przepisie, by nadal podlegał ustawodawstwu państwa czonkowskiego, w którym pracodawca normalnie prowadzi swoją działalność. Okoliczności, że pracodawcy tych dwóch pracowników mają siedziby w tym samym państwie członkowskim, lub fakt, że utrzymują oni ewentualne powiązania personalne lub organizacyjne, nie mają w tym względzie znaczenia.

W przedmiocie kosztów

101 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004, zmienionego rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1244/2010 z dnia 9 grudnia 2010 r., w związku z art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009, zmienionego rozporządzeniem nr 1244/2010, należy interpretować w ten sposób, że załączanie A 1, wydane przez instytucję w państwie członkowskim na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zmienionego rozporządzeniem nr 1244/2010, wiążące nie tylko instytucje państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, ale również sądy tego państwa członkowskiego.**

2) **Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009, zmienionego rozporządzeniem nr 1244/2010, w związku z art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009, zmienionego rozporządzeniem nr 1244/2010, należy interpretować w ten sposób, że załączanie A 1, wydane przez instytucję w państwie członkowskim na podstawie art. 12 ust. 1**

rozporządzenia nr 883/2004, zmienionego rozporządzeniem nr 1244/2010, wiążące zarówno instytucje zabezpieczenia społecznego państwa czonkowskiego, w którym wykonywana jest praca, jak i sądy tego państwa czonkowskiego dopóty, dopóki zażalenie to nie zostanie wycofane lub uznane za nieważne przez państwo czonkowskie, w którym zostało ono wydane, nawet jeżeli w sprawie w sprawie tego ostatniego państwa czonkowskiego i państwa czonkowskiego, w którym wykonywana jest praca, przedstawiły sprawę Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, która uznała, że zażalenie to zostało wydane nieprawidłowo i że powinno zostać wycofane.

Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009, zmienionego rozporządzeniem nr 1244/2010, w związku z art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009, zmienionego rozporządzeniem nr 1244/2010, należy interpretować w ten sposób, że zażalenie A 1, wydane przez instytucję w sprawie państwa czonkowskiego na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, zmienionego rozporządzeniem nr 1244/2010, wiążące zarówno instytucje zabezpieczenia społecznego państwa czonkowskiego, w którym wykonywana jest praca, jak i sądy tego państwa czonkowskiego, w stosownych przypadkach ze skutkiem wstecznym, nawet jeżeli zażalenie to zostało wydane dopiero po stwierdzeniu przez wspomniane państwo czonkowskie obowiązkowego ubezpieczenia danego pracownika na podstawie jego ustawodawstwa.

3) Artykuł 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 1244/2010, zmieniony rozporządzeniem nr 1244/2010, należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy pracownik, który jest delegowany przez pracodawcę do wykonywania pracy w innym państwie czonkowskim, zostaje zastąpiony innym pracownikiem delegowanym przez innego pracodawcę, należy uznać, że ten ostatni pracownik został „wysłany, by zastąpił inną osobę” w rozumieniu tego przepisu, tak że nie może on skorzystać z zasady szczególnej przewidzianej we wspomnianym przepisie, by nadal podlegał ustawodawstwu państwa czonkowskiego, w którym pracodawca normalnie prowadzi swoją działalność.

Okoliczności, że pracodawcy tych dwóch pracowników mają siedziby w tym samym państwie czonkowskim, lub fakt, że utrzymują oni ewentualne powiązania personalne lub organizacyjne, nie mają w tym względzie znaczenia.

Podpisy

* Język postępowania: niemiecki.